

Economic research in a new challenge

Cercetarea economică într-o nouă provocare

Professor Ion VASILESCU, Ph.D.

The Bucharest Academy of Economic Studies, Romania

e-mail: ion_vasilescu@yahoo.com

Abstract

The Romanian economy goes through a stage of economic unbalances. In this context, the necessity generated by psychological and practical reasons to understand and draft ideas concerning the future behaviour of economic systems such as to overrun the actual condition of our country economy arises. Without claiming that the highlighted issues will have an exhaustive nature; this paper will present the affected economic regions, the causes of these situations and the likely action paths in order to overcome this situation. The purpose of this paper is to emphasize the individuality of the Romanian economic system, to draft suppositions regarding the system and not to draft laws or universal categories.

Keywords: *economic crisis, economic balance and unbalance, inflation, unemployment, efficiency, proficiency, economic recovery*

Rezumat

Economia românească parcurge o etapă de dezechilibre economice. În acest context apare necesitatea, generată de rațiuni psihologice și practice, de a înțelege și a formula idei referitoare la comportamentul sistemelor economice în viitor astfel încât să se depășească situația actuală din economia țării noastre. Fără a avea pretenția că problemele ridicate vor avea un caracter exhaustiv, în prezenta comunicare, se vor prezenta zonele economice afectate, cauzele acestor situații și direcțiile de acțiune, probabile, pentru ieșirea din această criză generală. Scopul acestei lucrări este de a sublinia individualitatea sistemului economic românesc, de a formula ipoteze cu referire la sistem și nu de a formula legi sau categorii universale.

Cuvinte-cheie: *criză economică, echilibre și dezechilibre economice, inflație, șomaj, eficiență, competență, redresare economică*

JEL Classification: A20, O30, D50, E22

Lucrările celui de al nouălea Simpozion Internațional „Investițiile și relansarea economică” se desfășoară într-o etapă în care economia românească parcurge o etapă de dezechilibre economice, de profunde crize morale, salariale și de sistem.

În acest context cercetarea economică românească parcurge o nouă etapă, o nouă provocare generată de rațiuni psihologice și practice de a înțelege și formula idei referitoare la comportamentul sistemelor economice în prezent, și în viitor, astfel încât să se depășească situația actuală din economia țării noastre.

Apreciez că, pe lângă multele dezavantaje ale actualei crize economice, există și o parte pozitivă și anume trezirea la realitate a tuturor persoanelor implicate în economia românească și nu numai. Mă refer la reșezarea ramurilor economiei naționale într-o nouă matcă, cea a competitivității și eficienței economice; reșezarea consumului în limite reale, rezonabile care să ducă la reducerea exceselor consumiste; asigurarea unui echilibru între ceea ce producem și ceea ce consumăm, între ceea ce oferim, am în vedere aici productivitatea muncii și ceea ce dorim – venituri; respectarea corelațiilor de bază ale unei economii ce se vrea să se dezvolte echilibrat, avem în vedere ritmurile de creștere ale producției, productivității muncii și salariilor; asigurarea unei corelații între nevoile de dezvoltare economică, posibilitățile reale și nivelul creditului; creșterea încrederii în moneda națională, prin asigurarea echilibrului între nivelul veniturilor și cantitatea și calitatea muncii depuse.

Cercetarea științifică în general, și cea economică în special, este de o importanță vitală pentru dezvoltarea economică a unei țări, reprezintă cea mai bună investiție cu rezultate directe în dezvoltarea economică, culturală sănătoasă, pârguia cea mai importantă pentru îmbunătățirea nivelului de trai al populației.

Având în vedere cele prezentate mai sus și faptul că cercetarea economică participă nemijlocit la investigarea domeniilor fundamentale ale cunoașterii, asigură dobândirea de cunoștințe noi și permite valorificarea acestora, apreciez că pe viitor, fără a avea pretenție că problemele ridicate vor avea un caracter exhaustiv, se impun următoarele direcții de acțiune, probabile, pentru ieșirea din această situație în care se află țara noastră:

- *O nouă abordare în domeniul mentalității, cu referire la nivel de trai, cultură economică, educație, moralitate etc.*

Se constată la nivelul economiei naționale creșteri salariale fără o bază economică. Fără o creștere corespunzătoare a productivității muncii, ori bani mai mulți înseamnă un consum mai ridicat, care duce la inflație și apoi la un deficit de cont curent, cu efecte foarte mari în asigurarea echilibrelor economice. La nivel macroeconomic s-a creat o adevărată „clientelă salarială” cu scopul de a se cumpăra voința politică a unor categorii socio-profesionale. Este adevărat că se încearcă acum găsirea de posibilități de combatere a clientelei salariale printr-un sistem unic de salarizare, dar principiul unicității nu este un principiu al economiei de piață, pe care cu toții vrem să o realizăm (Coșea, 2009)

- *Stabilirea unor obiective strategice, unor direcții de acțiune în plan economic, social, cultural etc. pe termen scurt, pentru condițiile conjuncturale, de criză și pe termen mediu și lung pentru condiții de normalitate.*

În momentul de față apar multe întrebări, țara noastră aflându-se la o răscruce, referitoare la direcțiile de acțiune în viitor, la intervenția sau non intervenția statului în economie etc. Acum este perioada în care trebuie să se manifeste cea mai mare solidaritate între partidele politice, categoriile socio-profesionale, generații etc.

Apreciez că în perioada imediat următoare trebuie să se elaboreze politici clare de creare și menținere a locurilor de muncă, politici de echilibrare a raportului dintre generații, politici salariale bazate pe principii economice, politici demografice care să asigure nu numai creșterea populației dar și stabilizarea acestora în țară și în orașele de reședință.

- *Identificarea ramurilor, domeniilor de activitate ce vor fi afectate de criză, găsirea cauzelor care au dus la situația respectivă și prezentarea de măsuri ferme care să asigure redresarea acestora.*

Apreciez că domeniile de activitate mai afectate de criză vor fi sectoarele economice care se bazează pe importuri, deoarece acestea se vor scumpi ca urmare a tendinței generale de creștere a prețurilor dar și datorită deprecierii leului. În acest sens se impune reducerea importurilor și înlocuirea acestora cu produse românești, atât în ramurile producătoare, dar mai ales în cele comerciale. Am în vedere aici în special produsele agricole (legume, fructe, lapte, cereale etc.) cât și cele din domeniul industriei alimentare. Prin stimularea producției proprii s-ar asigura creșterea veniturilor, stimularea consumului și a investițiilor etc.

Pentru perioadele curente și viitoare țara noastră se va confrunta cu o scădere a exporturilor românești, ca urmare a lipsei de competitivitate, a imobilităților în promovarea produselor românești, a tendinței consumatorilor din țările străine de a folosi produse locale, pentru a ajuta în acest fel producția autohtonă și implicit economia națională, de aici rezultă că alte țări își protejează economia, au spirit național. Pe viitor se impune într-o măsură mai mare valorificarea inteligenței românești, realizarea de produse noi cu consumuri materiale, în special energetice mai mici, și cu un grad înalt de cunoaștere, care să valorifice potențialul intelectual românesc (Popescu, 2007).

Un alt aspect ce va caracteriza economia țării noastre, va fi reducerea consumului ca urmare a creșterii prețurilor și reducerii veniturilor. La noi consumul s-a tocat, în principal, pe capital împrumutat, pe credite de consum, pe dorința de a-și asigura un nivel de trai ridicat, deși posibilitățile reale nu justifică consumuri excesive.

- *Reconsiderarea rolului, importanței și a funcțiilor creditului într-o economie.*

Activitatea de creditare din țara noastră nu a avut un rol activ în asigurarea dezvoltării economice. Creditele nu au fost date pe proiecte, nu au ținut cont de posibilitățile reale de rambursare a banilor de către beneficiarii de credite. Principalul criteriu de acordare a creditului a fost garanția, în special garanția imobiliară. Atunci când a apărut criza imobiliară au apărut dificultățile de restituire. Creditele au fost și sunt foarte scumpe, nu țin cont de realitățile economice ale țării noastre, singurul scop al băncilor a fost profitul care, din păcate, nici acesta nu rămânea în țară, deoarece aproape toate băncile, în orice caz cele mai importante, sunt străine. De aici și părerea, aproape unanimă, că privatizarea întregului sistem bancar comercial românesc a fost o greșală, ale cărei consecințe se văd acum, prin dezinteres și dorință de transfer a capitalului la băncile „mamă”.

- *Luarea unor măsuri de menținere, eventual de creștere, a ritmului de dezvoltare economică.*

Încetinirea consumului foarte ridicat și nesustenabil și temperarea investițiilor, la care se adaugă orientarea consumului spre produse din import, resusținerea unor domenii de bază ale economiei naționale cum este agricultura și industria alimentară, revalorificarea sumelor de bani primite, prin proiecte, de la Uniunea Europeană sunt o parte din cauzele care duc la evoluțiile cunoscute ale creșterii economice. Analiza atentă a aspectelor prezentate dublată de măsuri ferme pot duce la o redresare a unor domenii de activitate, pentru început, și apoi a întregii economii naționale.

- *Cercetarea economică trebuie să se constituie într-un factor al schimbării, al promovării noului și al creșterii competitivității și eficienței economice (Vasilescu, 2007).*

Activitatea de cercetare economică trebuie să se coreleze cu strategiile europene de dezvoltare economică dar ținând cont de realitățile economice românești. Economia românească trebuie să-și desfășoare activitatea în contextul economiei globale și nu independent.

Uneori, în special mass-media, exacerbează criza economică dar nu putem ignora o serie de motive de îngrijorare cu care se confruntă economia națională, cum ar fi: fluctuația cursului de schimb valutar al leului, scumpirea creditelor, întârzierea dezvoltării infrastructurii, incapacitatea de accesare a fondurilor europene, numărul redus de proiecte eligibile pentru atragerea de fonduri structurale și de coeziune, inflația, deficitul de cont curent și, nu în ultimul rând, criza politică.

Cercetarea economică trebuie privită ca un sistem caracterizat de câteva caracteristici, și anume: o serie de cuprindere a investigației, un set de principii fundamentale; un ansamblu de reguli metodologice, un grup de categorii economice general valabile în Uniunea Europeană.

BIBLIOGRAFIE

- Coșea, M. (6 mai 2009). „Modelul social”. *Bussines Standard*, Nr. 86(499), București
- Popescu, R. (2007). *Tehnologie și informare în economia cunoașterii*. București, Editura Chiminform data
- Vasilescu, I.(2005). Cercetarea economică o modalitate de a produce cunoaștere. *Investiții, Cunoaștere, Eficiență*, pp. 39-47, București, Editura Eficon Press
- Vasilescu, I., Românu, I., and Cicea, C. (2000). *Investiții*. București, Editura Economică
- Zaiț, A. (2000). *Echilibru sau dezzechilibru economic?* Iași, Editura Universității „Al. Ioan Cuza”